

ELS GERMANS RAMIS I RAMIS

Antoni Tudurí

Secció de
Genealogia de
l'Ateneu de Maó

El segle XVIII va ser un tant estrany per a Menorca i per als menorquins. És sabut per tothom que Menorca, com a conseqüència de la Guerra de Successió de la corona dels regnes espanyols, va pertànyer en tres ocasions al regne d'Anglaterra i una al regne de França. En conjunt, fa qui fa, devers 70 anys anglesa i 6 anys francesa; en total més de tres quarts de segle. I el més destacable és que aquests anys van coincidir amb la implantació del *Decreto de Nueva Planta* borbònic i que va suposar la prevalença de la llengua castellana sobre la llengua pròpia del que va quedar de Catalunya, del regne de València i de les Illes Balears, a excepció de Menorca.

Mentre a la resta de les terres abans citades l'ús del català va entrar en clara recessió, a Menorca aquest fenomen no es

va produir, per causes òbvies; els anglesos ja en tenien prou amb el control del port de Maó i amb l'oposició de certs sectors autòctons, especialment l'estament clerical. Aquest fet va determinar la subsistència de la llengua plana menorquina, tant amb els fills de la *Pèrfida Albion* com amb els creadors de l'Enciclopèdia Francesa, mare de la Il·lustració i va ser un bon motiu per a la creació de la Societat Maonesa de Cultura, cap a l'any 1778. Segons diu la Gran Enciclopèdia Catalana: Entre els seus fundadors hi havia Pere i Joan Ramis i Ramis, Joan Soler i Sans, Joan Roig i Joan Roca i Vinent. Era situada a la mateixa casa de Joan Ramis i Ramis, que en fou secretari i bibliotecari, i el seu lema era *Studio et Amore*. En total arribà a tenir 17 membres. A les reunions, setmanals, es llegiren treballs d'història i geografia, sempre en català, que era la llengua oficial de l'entitat. Dos anys després de la seva fundació decaigué la seva activitat i fou definitivament suprimida el 1785. Els seus estatuts foren publicats el 1921 a la «*Revista de Menorca*».

Queda clar que els Ramis eren més

✎ Els Ramis eren més d'un, ens consten 11 germans, entre els quals es pot destacar una triada d'advocats (Joan, Pere i Antoni), un metge (Bartomeu) i un capellà (Josep)

d'un; concretament ens consten 11 germans, entre els que es pot destacar una triada d'advocats (Joan, Pere i Antoni), un metge (Bartomeu) i un capellà (Josep). D'aquests germans, el menor, Antoni, advocat i historiador va ser *Socio correspondiente de la Real Academia de Historia* i el metge, Bartomeu, es va casar amb Joana Aymar Capella, viuda de Juan de Silva Pacheco, més conegut per ser el Conde de Cifuentes, governador general de Menorca. Ens trobem, idè, amb un altre conjunt de germans destacables dins el món de la cultura menorquina i, adhuc, espanyola. El pare d'aquesta saga era en Bartomeu Ramis Serra, lletrat, natural d'Inca, que es va casar a Maó amb una cosina seva, na Catalina Ramis Cala-

fat a l'any 1744. Després d'anys de incúria, la societat menorquina va honorar el germà gran, en Joan, donant el seu nom al primer institut de Menorca.

✎ LAMABLE COMUNICACIÓ de Maria Gracia Marquès Piris, que m'ha fet arribar una còpia d'un document notarial de l'any 1794, m'ha permès conèixer l'existència d'un perruquer, de nom Pere Vicents Llull, (Maó 1761-1839) casat amb Antònia Bou Bals en data 23/11/1784. Aquest perruquer consta com a creditor de 16 peces de plata per mor d'haver pentinat la perruca del pare Bartomeu Ramis des de març de 1783 fins a juliol de 1788. El preu era de 2 rals per mes. Vés per on els documents notarians ens permeten conèixer detalls quotidians certament curiosos. Pel que es veu, no només els sastres tenien dificultats a l'hora de cobrar els seus honoraris professionals.

Seguint el costum de trobar línies de parentesc, un servidor en té 4, totes col·laterals, mentre que Miquel Gascón Mir en té 1 (açò sí, amb 8 esglaons directes com ja es va dir a la miscel·lània anterior) i ambdós som superats per Roberto Victori Manent (antic jutge de pau des Castell) amb 6 línies i per Diego Pons Pons (arxiver també des Castell) amb 10 línies, totes col·laterals.